॥ १४ ॥ युग्याःरथवाहकाः हयाःकेवलाश्वाः उदकंपीयतेस्मादितिउदपानंकूपं ॥ १५ ॥ १६ ॥ वल्गुनामंजुना श्यामाषोडशवार्षिकीयौवनारूढा सुमृष्टानिदिव्यानि ॥ १७ ॥वीरुधालताः ॥ १८ ॥

अनवेक्ष्यययौवेश्मक्रोधवेगपरायणा ॥ अथतंदेशमभ्यागाद्ययातिर्नहुषात्मजः ॥ १४ ॥ श्रांतयुग्यःश्रांतहयोमृगलिप्सुःपिपासितः ॥ सनाहुषःप्रेक्षमाण उदपानंगतोदकं ॥ १५ ॥ ददर्शराजातांतत्रकन्यामग्निशिखामिव ॥ तामपृच्छत्सदृष्ट्वैवकन्याममरवर्णिनीं ॥ १६ ॥ सांत्वयित्वानृपश्रेष्ठःसाह्यापरमवल्गुना ॥ कात्वंताम्रनखीश्यामासुमृष्टमणिकुंडला ॥ १७ ॥ दीर्घध्यायसिचात्यर्थंकस्माच्छोचसिचातुरा ॥ कथंचपतिताऽस्यस्मिन्कूपेवीरुत्तृणावृते ॥ १८ ॥ दुहिताचैवकस्यत्वंवदसत्यंसुमध्यमे ॥ देवयान्युवाच योसौदेवैर्हतान्दैत्यानुत्थापयतिविद्यया ॥ १९ ॥ तस्यशुक्रस्यकन्याहंसमांनूनंनबुध्यते ॥ एषमेदक्षिणोराजन्पाणिस्ताम्रनखांगुलिः ॥ २० ॥ समुद्धरगृहीत्वामांकुलीनस्त्वंहिमेमतः ॥ जानामिहित्वांसंशांतंवीर्यवंतंयशस्विनं ॥ २१ ॥ तस्मान्मांपतितामस्मात्कूपादुद्धर्तुमर्हसि ॥ वैशंपायनउवाच तामथोबाह्मणींराजाविज्ञायनहुषात्मजः ॥ २२ ॥ गृहीत्वादक्षिणेपाणावुज्जहारततोऽवटात् ॥ उद्धृत्यचैनांतरसातस्मात्कूपान्नराधिपः ॥ २३ ॥ आमंत्रयित्वासुश्रोणींययातिःस्वपुरंययौ ॥ गतेतुनाहुषेतस्मिन्देवयान्यप्यनिंदिता ॥ २४ ॥ उवाचशोकसंतप्तांघूर्णिकामागतांपुरः ॥ देवयान्युवाच त्वरितंघूर्णिकेगच्छशीघ्रमाचक्ष्वमेपितुः ॥ २५ ॥ नेदानींसंप्रवेक्ष्यामिनगरंवृषपर्वणः ॥ वैशंपायनउवाच सातत्रत्वरितंगत्वाघूर्णिकाऽसुरमंदिरं ॥ २६ ॥ दृष्ट्वाकाव्यमुवाचेदंसंभ्रमाविष्टचेतना ॥ आचचक्षेमहाप्राज्ञंदेवयानींवनेहतां ॥ २७ ॥ शर्मिष्ठयामहाभागदुहित्रावृषपर्वणः ॥ श्रुत्वादुहितरंकाव्यस्तत्रशर्मिष्ठयाहतां ॥ २८ ॥ त्वरयानिर्ययौदुःखान्मार्गमाणःसुतांवने ॥ दृष्ट्वादुहितरंकाव्योदेवयानींततोवने ॥ २९ ॥ बाहुभ्यांसंपरिष्वज्यदुःखितोवाक्यमब्रवीत् ॥ आत्मदोषैर्नियच्छंतिसर्वेदुःखसुखेजनाः ॥ ३० ॥ मन्येदुश्चरितंतेऽस्तियस्येयंनिष्कृतिःकृता ॥ देवयान्युवाच निष्कृतिर्मेऽस्तुवामाऽस्तुशृणुष्वावहितोमम ॥ ३१ ॥ शर्मिष्ठयायदुक्ताऽस्मिदुहित्रावृषपर्वणः ॥ सत्यंकिलैतत्साप्राहदैत्यानामसिगायनः ॥ ३२ ॥ एवंहिमेकथयतिशर्मिष्ठावार्षपर्वणी ॥ वचनंतीक्ष्णपरुषंक्रोधरक्तेक्षणाभृशं ॥ ३३ ॥

॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ अवटात्गर्तात् ॥ २३ ॥ २४ ॥ घूर्णिकांदासीं ॥ २५ ॥ २६ ॥ हतांताडितां ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ नियच्छंति प्रयच्छंति आत्मदोषैर्हेतुभिःस्वकर्मभिरेवसुखदुःखेजनाःप्राप्येते नतुजनस्यापराधइत्यर्थः ॥ ३० ॥ एतदेवाह मन्येइति निष्कृतिःफलभोगेननिरसनं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ तीक्ष्णंमर्मभित् यतःपरुषंनिष्ठुराक्षरं ॥ ३३ ॥

Digitized by Google